

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ
Του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Σε συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο

ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ
«Αγωνιών και άγρυπνος»
Αθήνα, 13 Μαΐου 2019, Αίθουσα Εκδηλώσεων Εθνικού Θεάτρου

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, σε συνεργασία με το Εθνικό Θέατρο, διοργανώνει Επιστημονική Ημερίδα, με αφορμή τα σαράντα χρόνια από το θάνατο του Άγγελου Τερζάκη. Η Ημερίδα έχει τεθεί υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και θα πραγματοποιηθεί τη **Δευτέρα 13 Μαΐου 2019** στην **Αίθουσα Εκδηλώσεων του Εθνικού Θεάτρου**.

Αντικείμενο της Ημερίδας είναι η ανάδειξη του πλούσιου πεζογραφικού, θεατρικού, δοκιμακού και κριτικού έργου του δημιουργού καθώς και της προσφοράς του κατά τη θητεία του στο Εθνικό Θέατρο. Η Ημερίδα στοχεύει στην ανανέωση του επιστημονικού ενδιαφέροντος για την πολύπλευρη πνευματική παρακαταθήκη του Άγγελου Τερζάκη.

«Το μόνο που μας περνάει από το χέρι είναι ν' αφήσουμε πίσω μας μερικές μαρτυρίες, στοιχεία βιωμένα, χρήσιμα ίσως για τον ερευνητή που θάρθει – αν έρθει – αύριο.» (Άγγελος Τερζάκης, «Το τέλος του ταξιδιού», *Το Βήμα*, 9.11.1966)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

10:00-10:30 / Χαιρετισμοί από:

Την Κοσμήτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών,
Καθηγήτρια **Ελένη Καραμαλέγκου**

Τη Διευθύντρια της Διεύθυνσης Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού, **Σίσσυ Παπαθανασίου**

Την Πρόεδρο του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
Αθηνών, Καθηγήτρια **Χρυσόθεμη Σταματοπούλου-Βασιλάκου**

Τον Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Εθνικού Θεάτρου, **Στάθη Λιβαθινό**

Τον Αναπληρωτή Καλλιτεχνικό Διευθυντή του Εθνικού Θεάτρου, **Θοδωρή Αμπαζή**

10:30-11:15 / «ΧΑΔΙ ΣΤΕΡΝΟ»

Πρόεδρος: Καίτη Διαμαντάκου

Πολυξένη Κ. Μπίστα, «Ερανίσματα»

Δημήτρης Τερζάκης, «Ο πατέρας μου»

Κώστας Καστανάς, «Ο δάσκαλός μου»

Συζήτηση

11:15-12:15 / ΘΕΑΤΡΟ

Πρόεδρος: Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου

Παναγιώτης Μιχαλόπουλος, «Ο Άγγελος Τερζάκης και η *ad hoc* εμφάνιση της θέσης του Καλλιτεχνικού Διευθυντή στο Εθνικό Θέατρο»

Έλια Λακίδου, «Η σκηνογραφία στο έργο του Άγγελου Τερζάκη: Η ανάγκη και το πρόβλημα της μεγάλης παραγωγής»

Βαρβάρα Γεωργοπούλου, «Θεωρία δράματος και μοντέλα εφαρμογής στη μεσοπολεμική περίοδο: Η περίπτωση του Άγγελου Τερζάκη»

Συζήτηση

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ-ΚΑΦΕΣ

12:45-14:05 / ΙΣΤΟΡΙΑ, ΣΤΟΧΑΣΜΟΣ, ΚΡΙΤΙΚΗ

Πρόεδρος: Πολυξένη Κ. Μπίστα

Κώστας Γεωργουσόπουλος, «Ο κριτικός Άγγελος Τερζάκης»

Άννα Ταμπάκη, «Άγγελος Τερζάκης: Διάλογος με την Ιστορία»

Μάνος Στεφανίδης, «Άγγελος Τερζάκης: Ο συγγραφέας, ο στοχαστής, ο στυλίστας»

Θανάσης Νιάρχος, «Ο στοχαστής του εικοστού αιώνα»

Συζήτηση

14:05-15:25 / ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

Πρόεδρος: Άννα Ταμπάκη

Θανάσης Αγάθος, «*Ταξίδι με τον Έσπερο* του Άγγελου Τερζάκη: Ανάμεσα στο μυθιστόρημα και το κινηματογραφικό σενάριο»

Πολυξένη Κ. Μπίστα, «Η παιδική ηλικία, φωτεινή χαραμάδα στο μυθιστόρημα του Άγγελου Τερζάκη»

Θεοδούλη (Λίλυ) Αλεξιάδου, «*Δίχως Θεό*: Τα άπειρα ενδεχόμενα της αλήθειας και του εαυτού»

Κατερίνα Μουστακάτου, «Άγγελος Τερζάκης – Γιώργος Θεοτοκάς: Δύο συγγραφείς-διανοούμενοι»

Συζήτηση

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ-ΜΠΟΥΦΕΣ

16:25-17:45 / ΑΡΧΕΙΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ

Πρόεδρος: Άννα Καρακατσούλη

Κυριακή Πετράκου, «Δείγμα από σπάνιο είδος: *Νύχτα στη Μεσόγειο*, μια βυζαντινή κωμωδία»

Ηρακλής Χατζιωαννίδης, «*Οι κληρονόμοι του μεγαλείου*, ένα αθησαύριστο έργο του Άγγελου Τερζάκη»

Ναταλία Βογκέικωφ-Brogan – Λήδα Κωστάκη, «Το προσωπικό αρχείο του Άγγελου Τερζάκη στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη της Αμερικανικής Σχολής Κλασικών Σπουδών»

Ελένη Πετρίτση, «Ο Τερζάκης και οι πνευματικές επαφές του με την Αγγλία»

Συζήτηση

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ-ΚΑΦΕΣ

18:15-19:35 / ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Πρόεδρος: Κυριακή Πετράκου

Μαρία Σεχοπούλου, «*Ο πρόγονος επί σκηνής*»

Μιχάλα Αντωνίου, «*Γαμήλιο Εμβατήριο*, μια σύγχρονη ανάγνωση»

Ρουμπίνη Μοσχοχωρήτη, «*Γαμήλιο Εμβατήριο* και Άγγελος Τερζάκης στο θεατρικό γίνεσθαι του σήμερα»

ΑΝΑΛΟΓΙΟ:

Κωνσταντίνος Κάππας, Πέτρα Μαυρίδη, Ρουμπίνη Μοσχοχωρίτη, Κατερίνα Μπιλάλη, Γιώτα Τσιότσα, Μαίρη Χήναρη
Συζήτηση

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου
Στάθης Λιβαθινός
Δημήτρης Τερζάκης

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Άννα Ταμπάκη
Θανάσης Αγάθος
Θεοδούλη Αλεξιάδου
Ειρήνη Μουντράκη
Πολυξένη Μπίστα
Μιχαέλα Αντωνίου

Επιστημονική Γραμματεία

Πάυλος Σούλης
Αγγελική Στρατάκη

Η Ημερίδα εντάσσεται στις δραστηριότητες του προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών
«ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΘΕΑΤΡΟ: ΔΡΑΜΑΤΟΥΡΓΙΑ, ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»
του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΕΔΡΩΝ

Θανάσης Αγάθος, Επίκουρος Καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Τμήματος Φιλολογίας ΕΚΠΑ
Θεοδούλη (Λίλυ) Αλεξιάδου, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Paris IV-Sorbonne, ΕΔΙΠ Τμήματος
Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Μιχαέλα Αντωνίου, Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Goldsmiths University of London, ΕΔΙΠ Τμήματος
Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, ηθοποιός

Θοδωρής Αμπαζής, Αναπληρωτής Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου, συνθέτης
Ναταλία Βογκέικωφ-Brogan Δρ., Υπεύθυνη Αρχείων ΑΣΚΣΑ (Αμερικανικής Σχολής Κλασικών
Σπουδών στην Αθήνα)

Βαρβάρα Γεωργοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών
Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Κώστας Γεωργουσόπουλος, φιλόλογος, κριτικός θεάτρου, μεταφραστής

Καίτη Διαμαντάκου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Κωνσταντίνος Κάππας, ηθοποιός

Άννα Καρακατσούλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Ελένη Καραμαλέγκου, Καθηγήτρια Τμήματος Φιλολογίας, Κοσμήτορας Φιλοσοφικής Σχολής
ΕΚΠΑ

Κώστας Καστανάς, ηθοποιός

Λήδα Κωστάκη Δρ., Ειδική Ερευνήτρια Αρχείων ΑΣΚΣΑ (Αμερικανικής Σχολής Κλασικών
Σπουδών στην Αθήνα)

Έλια Λακίδου, Διδάκτωρ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, ΕΔΙΠ Τμήματος Θεατρικών
Σπουδών ΕΚΠΑ

Στάθης Λιβαθινός, Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου, σκηνοθέτης

Πέτρα Μαυρίδη, ηθοποιός

Παναγιώτης Μιχαλόπουλος, Διδάκτωρ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Εντεταλμένος
Διδάσκων Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Ρουμπίνη Μοσχοχωρίτη, Διδάκτωρ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, σκηνοθέτης
Ειρήνη Μουντράκη, Διδάκτωρ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ, Υπεύθυνη Δραματολογίου, Βιβλιοθήκης, Αρχείου & Διεθνών Σχέσεων Εθνικού Θεάτρου
Κατερίνα Μουστακάτου, Διδάκτωρ Τμήματος Φιλολογίας ΕΚΠΑ, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Κατερίνα Μπιλάλη, ηθοποιός
Πολυξένη Κ. Μπίστα, Διδάκτωρ Τμήματος Φιλολογίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Θανάσης Νιάρχος, ποιητής, δοκιμιογράφος, εκδότης του λογοτεχνικού περιοδικού *Η Λέξη*
Σίσσυ Παπαθανασίου, Διευθύντρια της Διεύθυνσης Γραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού
Κυριακή Πετράκου, Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Ελένη Πετρίτση, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Μαρία Σεχοπούλου, Διδάκτωρ Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Χρυσόθεμις Σταματοπούλου-Βασιλάκου, Καθηγήτρια, Πρόεδρος Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Μάνος Στεφανίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ
Δημήτρης Τερζάκης, συνθέτης, Καθηγητής Σύνθεσης Ανώτατης Μουσικής Ακαδημίας της Λειψίας, Αντεπιστέλλον Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών
Γιώτα Τσιότσκα, ηθοποιός
Ηρακλής Χατζιωαννίδης, Διδάκτωρ Τμήματος Θεάτρου ΑΠΘ, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση
Μαίρη Χήναρη, ηθοποιός

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ

Ο Άγγελος Τερζάκης (1907-1979), πεζογράφος, θεατρικός συγγραφέας, δοκιμιογράφος, και κριτικός θεάτρου, γεννήθηκε στο Ναύπλιο, γιος του τότε δημάρχου της πόλης Δημητρίου Τερζάκη και της Αγγελικής Πανοπούλου. Το 1915 εγκαταστάθηκε με την οικογένειά του στην Αθήνα, όπου ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του και γράφτηκε στη Νομική Σχολή, της οποίας αναγορεύτηκε διδάκτωρ το 1927. Το 1925 πρωτοεμφανίστηκε στο χώρο της λογοτεχνίας με τη δημοσίευση της συλλογής διηγημάτων *Ο ξεχασμένος*. Το 1936 παντρεύτηκε τη Λουΐζα Βογάσαρη, με την οποία απέκτησε ένα γιο, τον Δημήτρη. Άφησε πίσω του αξιόλογα πεζογραφικά έργα, όπως *Η παρακμή των Σκληρών* (1934), *Η μενεξεδένια πολιτεία* (1937), *Η Στοργή* (1944), *Η πριγκιπέσσα Ιζαμπώ* (1945), *Ταξίδι με τον Εσπερο* (1946), *Δίχως Θεό* (1950), *Μυστική ζωή* (1957), που γνώρισαν πολλές εκδόσεις. Έγραψε θεατρικά έργα, όπως *Αυτοκράτωρ Μιχαήλ* (1936), *Γαμήλιο εμβατήριο* (1938), *Ο σταυρός και το σπαθί* (1939), *Είλωτες* (1939), *Ο εξουσιαστής* (1942), *Το μεγάλο παιχνίδι* (1944), *Αγνή* (1949), *Θεοφανώ* (1956), *Νύχτα στη Μεσόγειο* (1957), *Τα λύτρα της ευτυχίας* (1959), *Θωμάς ο δίψυχος* (1962), *Ο πρόγονος* (1970). Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το δοκιμακό του έργο, όπως (ενδεικτικά) *Εισαγωγή στον Άμλετ* (1960), *Προσανατολισμός στον αιώνα* (1963), *Το μυστήριο του Ιάγου* (1964), *Αφιέρωμα στην τραγική μούσα* (1970), *Οι απόγονοι του Κάιν* (1972), *Ποντοπόροι* (1975). Μέσα από τα διηγήματα και τα μυθιστορήματα, τα θεατρικά του έργα αλλά και τα στοχαστικά του δοκίμια, φανερώνεται η υπαρξιακή του αγωνία και το τραγικό νόημα της ζωής, που οφείλονται «στο δραματικό, πιεστικό αίσθημα ενός ασύμπτωτου ανάμεσα στον άνθρωπο και τον κόσμο».

Το 1937 ανέλαβε τη Γραμματεία του Εθνικού Θεάτρου, όπου κατέλαβε διαδοχικά διάφορες θέσεις και διετέλεσε Καλλιτεχνικός και Γενικός Διευθυντής Δραματολογίου και Γενικός Διευθυντής της Δραματικής Σχολής. Από το 1940 και ως τη λήξη του πολέμου υπηρέτησε στο Αλβανικό Μέτωπο. Τιμήθηκε με το Α΄ Κρατικό Βραβείο Θεάτρου (1938, 1939), το Α΄ Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος (1958, για τη *Μυστική Ζωή*), το Βραβείο Δοκιμίου των Δώδεκα (1964, για τον τόμο δοκιμίων *Προσανατολισμός στον αιώνα*), το Αριστείο Γραμμάτων και Τεχνών της Ακαδημίας Αθηνών (1969, για τη θεατρική μελέτη *Το μυστήριο του Ιάγου*). Εξελέγη μέλος της Ακαδημίας Αθηνών στην τάξη των Γραμμάτων (1974). Θεατρικά του έργα παραστάθηκαν από το Εθνικό Θέατρο και πολλούς θιάσους της Ελλάδας και του εξωτερικού. Διετέλεσε διευθυντής των βραχύβιων λογοτεχνικών περιοδικών *Πνοή* και *Λόγος* (1929) και του περιοδικού *Εποχές* (1963). Από το 1947 συνεργάστηκε σε τακτική βάση με την εφημερίδα *Το Βήμα*. Πέθανε στις 3 Αυγούστου του 1979.